SEPAÏHCERE CACEO

виходить тричі в тиждень

Pik II.

Станиславів, середа 7 січня 1942.

Ч. 3 (44).

3 першим Різдвом на волі

Найже через чверть столічта Український Народ на всіх просторах своєї велиної землі святнував Різдво в нівій, попурій повчанці. Завнер успіх на обличнях десятом піліонів, затихла пустотлива, свавільна радість нолоді, не чути було гопівних, безжурних нісень, ні пузики. Лише часох в чотирьох стівах української хати задзвенів тон невільшим часох в чотирьох стівах української хати задзвенів тон невільшим часох в чотирьох стівах української хати задзвенів тон невільшим часох пісні, лиш часох спалахнула ненависть до ворогів і гнобителів, що знанидану, випріяну і важно здобуту волю нашу поховали, що піліони свиїв нашого народу у гріб загнали, що українських людей тяжкими куквая по нівнічних тайгах або по тюрнах топили...

А спільни сліз за тих двадцять і кілька Свят-вечорів проллилось за силани, нужани і батьнани, що з промінною зорею борців переходили верхи Нарнат, бездольну Галицьку волость, прокляту річку Збруч, що еходили цілу Сарнатію, що повлали свої гелови під Крутами і Базаром, що своєю кровю червонили ріку Тису, що, вивезені за Урал та на далену північ, карались серед велинх киргівів, тунхузів, чолготів...

Через чверть століття стогнала великия стоном Українська Зенля. Та не не був стогін туного раба, що погодився зі своєю долею. Це етогін раненого борця, що завтра вилічиться із завданої йону рани і знову піде на бій важний, завзятий, на бій останній... Знали про це й наші вороги, що нас неволили на всіх загарбаних ники українських зеклях...

По чвертнетодітті, завдяни переноган Нінецької Арнії і її Вождовіперше Різдно на воді на галицькій, правоберенній і лівоберенній Упраїні. Тут підуть наші люди, не синнювані пікин, з традиційною полядою і загоновить під вікнави:

Добрий вечір тобі, шане господарю: радуйся! Ой радуйся, зевле: Син Бежий народився!

Але і те Різдво, коч і на велі, ще не буде вільне від смутку. Адме ще свіжі погили тих, що їх замучили енкаведнети, найже в кожній українській каті не достає ногось, силою потигненого до большевицького війська або вивезеного в карамтері політичного злочинця. І не одна нати у Сват-вечір заплаче гірниви сльозани за своїм сином, і не одна дружина итиратиме сльози за своїм мужем товаримем, і не одна дівчина з важною тугою і глибоким смутком згадає свого милого, і не одна дичина подминться на порожие місце і снитає: "де мій тато!"

Тисачні думин і почування перехрещуватимуться в головах латерей, жішов-дружин, дітей, кужів дозрілих і старців, а всі ті думки
уамістовляться в твердій, сталевій, непохитній вірі в нашу кращу
будучну. Бо чверть століття неволі на всіх українських землях не
явнулю безелідно. Цей час лихоліття переконав нас, що великі справи
і величі мети окуплюються теж великня горем, незпірними жертвани
і видлюдськими терніннями — "пеклом на землі". Так воно часто букас,
бо ціна волі є дуже, часом і надмірно, висока і тільки так зокуплена
і добута воля має свою картість. Історія, і то навіть найновіша, учить,
що нарід, який легко здобув свою велю і незалежність, меже її й легко
втратити, але варід, що окупна волю найбільною ціною, не нозбудеться
її нівеля.

За чверть етоліття боротьби й тернінь за свою волю Український Народ на веїх просторах від Карнат по Кавказ, в огні боротьби і земектого некли приймов до пізнання своєї окремінности і своєї будучини, а саме, що Український Народ, ще педавно безіленний, незнанній, забутий евітом, нозбавлений своєї національної свідолості — ста в са постійясть, свідомо ю нацією і на чоло своїх всенародніх знагань постаоми як нерше завдання: боротьбу за державну незалежність. А ян, емин Галицької Зевлі, ножено бути стократно горді, що до тої чудотворної переміни ми довели, що ми збуднін зі сну велику націю і понавали їй совщем осяйний ідевя державної незалежности.

І поли ми за чверть століття не подалнея, коли не зігнули голови в чужившеньне армо, навіть "у пенлі на зеялі", то перенога мусить бути нама і як, нинішне ще ноколіния, при дополозі наших союзників, пінців, доживено з педаленій будучності української державности.

Від Різдво дійден до Восиресіния...

Для одного народу одна мета й бажання

Коли приглянемося до нашого минулого через цілу нашу історію, побачимо одне й те саме. "Наша земля велика й багата, тільки немає в нас ладу", сказали варягам, 1100 літ тому, наші предки. А літ тому 750 автор "Слова о полку Ігорєвім" записав, що наші князі "крамолу кували" ії говорили брат братові: "це моє, і це моє". Чван Мазепа підкреслює з сумом, що його сучасники "не в єден гуж тягнуть". Наші предки з-перед 90-30 літ вели теж завя ту боротьбу за таку "важну" справу, як "святе йор" і та боротьба довела аж до відколу поважної групи нашої інтелект альної еліти й до переходу її в московський табір.

Не меншими індивідуалістами показалися наші громадяни в часі нашого на понального зриву 1917—21 р. р. і докотклись аж до славетного вислову одного з наших політичних діячів: "Як не буде України соціялістичної, так не треба жадної". А й події, яких свідками ми були в останні м сьці та які силько підірвали наш престіж перед своїми масами й чужими чинниками, вказують, що на зіть ос ання 20-літня школа не змінила нашої психіки.

Завжди та сама незгода, завжди та сама нездисципліновалість, завжди те саме висування своєї індивідуальности.

Над цією клятою прикметою нашої національної вдачі, яка стільки горя й нещастя нанксла нам досі, мусимо ми призадумать ся сьогодні, в свято, в яке від раннього середнові чя, роздираного спорами й міжусобицями, проголошувано "treugam Dei", — божий мир.

Та ці свята, це для нас небуденні свята, ие такі, як щороку. Вперше ць го року святкуємо ці свята не пригнічені все новими ії новими ударами, що щедро, мов із рога щедрости, сипалися на наш народ.

З веж Льва-г рода, далского Сянока, прастарого княжого Холма, золотов рхого Києва, з далекого Х ркова гомонять рядісно дзвоний усьему св тові го осять вістку, що впершя цього року ввесь Укранський Нірод, звільнений від 600-літньої "опіки" польського й московського "брата", явло й вільно об одить великі роковини вчоловічення Бога.

Впер ге святкуємо його переповнені галісною надією, що на годиннику Історичної Справедливости вибила вже година, сприятлива для Уклаїнського Народу та що в заграві всесвітньої пожежі, в якій формуються основи нового лалу в світі, — кувться й наше країще завтра.

Правля, що в ці радісні хвидини вмішується почуття бо ю на згадку тих жертв, які поніс наш народ. Празда, що немає в нас мейже нікого, хто не стрятив би когось із

рідних, або близьких. Правда, що сотні тисяч, а то й міліони наших братів іще сьогодні караються під герором червоного ката, по той бік бойової лінії, в пустарах Казахста ну, тайгах Сибіру й Да. екого Сходу, та що сьогодні побільшують гекатомби жертв.

Та почування болю й жалю ні на хвилину не повинно ослабь ти нашої енергії. Навпаки, память тих жертв повинна здвоювати наші зусилля зберєтти й збільшити те наслідство, що його такими дорогими жертвами здобув і окупив наш народ.

Ми мусимо бути свідомі того, що ми дістали руїни й що тільки самовідреченою грацею цього й грядучих поколіль зможємо замінити їх у квітучу країну, з квітучим, дужим народом, який дорівнював би всіміншим, щасливіщим народам.

На нас тяжить важливе завдання затерти мерщій сліди ворожого панування на наших землях. Відбудувати країну під економічним і культурним оглядом. Підня ги моральний рівень нашого народу й вилікувати його від усіх грикмег рабської психіки, вщеплених ворстом. В дзискати ті всі людські вграти, що їх нашкм коштом придбали собі наші "опікуни". Піднесенням стану гігієни й добробуту мас вирівняти зменшення населення, спричинене літами неволі й воєнного лихол ття. Опанувати місто й виховати могутні кадри інтелігенції, торгівців, промисловців, в дповідні для великого 40-міліонового народу.

Але передусім — із різноманітної маси людей, прибитих, затурканих, роздертих різними кордонами, культурами, вплизами й ідеологіями, виховати моноліт — народ з одним світоглядом, одним характером і одним спільним бажанням.

Для тієї цілі ми мусимо усвідомити собі, що ми мусимо жертвуваги св їм нахилом до індивідуалізму, своїми амбіціями й усі обеднатися довкола одного центру.

Мусимо памятати, що валити свій національний Провід, хоч би в імя найкращих навіть ідеалів, це — влочин, якій у житті нації ніколи не минає безкарно. Що скільки разів ми падали, то зазжди через спори й м жусобиці й що лише ті народи добилися великих усніхів, які потрацили безвастережно сконсолідуватися.

Унагляднім собі, що не пора гепер нам из якіне будь партійні, ідеологічні, клясові, чи релігійні спори. Усуньмо на задий влян усе, що нас ділить, а висуньмо й плекаймо те, що нас лучить.

Памягаючи из мілюни жертв за Велику Ідею, зложені ні шим народом, зірзім із культом одиниці, зуміймо вліглекати одну свільну всенародню волю, шоб із світом мира й любови запанував у всьому нашому народі вічний мир. (В. Р.)

Святочні побажання Окружного Старости

3 нагоди українських Різдеяних Свят і Новего Року складаю щирі побажання всім мешка-цям міст і сіл моєї округи.

За нами 5 місяців зажної спільної праці над відбудовою. Припинилася дальша руїна, вороги відбудови знищемі, жинна зібрамі.

Велина кількість майбутніх волосних старшин і секретарів нових збірних громад пройших на відповідному курсі в Станиславові підготовку і зазнайомилась з основами нового управління та відбула успішно-кінцеві іспити дня 2 синя 1941 р.

Але найкрацым моментом в нашій праці були відвідини Станиславова Паном Генеральним Губернатером Ар. Франком в дні 22 жовтня 1941 р. Завдяки жертвенній спізпраці всіх, що віддані ділу відбудови. Достойний Гість і члени Кранівського Правительства мали змогу виробити собі ясний образ про структуру округи, ії мешканців, її можанвості і потреби. Всім тим, що причинилися до того свята -- моя особлиза подяка. Зокрема дякую всім тим солянам, які, не зважаючи на непогоду. студінь, намунікаційні труднощі та далеку віддаль (як напр. з околиці Рогатина) прибули на мій заплик, щоб своєю участю піднести свуточну хвилину і виявити свою вдячність Фірерові і його Співпрацівникам за визволення з польського і большевицького ярма.

Також і тим дякую, що зорганізували приняття для замісцевих учасників свята, дальше співробітникам пропамятного письма — "Die Kreishauptmannschaft Stanislau", а також артистам театру і орхестри.

Хай спогад про цей гарний день, як провідна зірка, світить нам на дорозі до цієї ж спільної праці охоплює щоаз дальші шари населення.

Тільки так зможемо виконати великі завдання, які кладе перед нас Новий Рік, а кінцева Перемога буде наша.

У Станиславові. 5 січня 1942.

Др. АЛЬВРЕХТ Окружний Староста

Всім Співробітникам, Передплатникам, Читачам і Прихильникам складавмо з нагоди Різдва Христового побажання ВЕСЕЛИХ СВЯТ.

Ped. NEP WHEBEO C.10BY.

дальшої спільної праці. Хай готовність Західні великодержави і проблема сходу Европи

Росія, чи вірніше російська імперія, відносно недавно ввійшла на кін історичного життя Европи. В добі завзятої боротьби за гегемонію, утриваления (політичного престіжу й колоній, у боротьбі, що розгорталася в нових часах за чергою між Еспанією, Францією, Голяндією й Англією, російська проблема не відігравала ніякого значення, як назагал і всі інші справи Сходу Европи. Тільки в XVIII ст., що завдяки Петрові І. стало сторіччям росту Росії, вона входить в орбіту европейських конфліктів, згодом стає навіть рівнорядним чинником европейської політики, невідмінною ланкою европейського "концерту" великодержав. Зростания Росії та державно-політична єдність велигенського простору на Сході Европи та в Азії не загрожували державам Заходу, оскільки це ще невтралізувало турецьку експансію і зчаста було вирішним чинником у збройних конфліктах держав континенту та Великої Британії. Таке значення Росії відчули особливо виразно за часів Семилітньої війни та в добу наполеонівських воєн. У першом; випадку Росія своєю участю у війні проти Фридриха II. посередньо допомагала Англії здобути перевагу над Францією в Америці й позбавити її Канади; в другому -Росія заломила, гегемонію Франції та разом із Прусією допомогла знову тій самій Англії витягти якнайбільше користей із битви під Ватерлоо.

Росія в силу внутрішніх умов не могла дорівняти західнім державам в економічному розвитку, а водночас, розпоряджаючи доброю армією. могла допомогти тій, чи іншій державі в залагодженні пекучого кон-

Російський цар і його уряд, як гаранти Священного Союзу, були надійними союзниками всякої реакції, зокрема це було важким у першій половині XIX ст., коли то ідея едности, така сильна в Німеччині, стала загрозою для ії сусідів і суперників. Здавалося, що в другій половині XIX ст. положення змінилося. "Хвора людина" Туреччина - перестала фактично існуевти як поважний політичний чинник. Росія від часів Катерини II. мріє про Дарданелі й св. Софію в Царгороді, англо-російські інтереси зустрічаються в Персії, Тибеті й Авганістані; Росія з її гегемонією на Балканах етес загрозою Австрії. Але війна 1835 року й Паризький ми**р** 1856 р., дуже некорисний для

Росії, віддаляє загрозу російської експансії на Середземне Море й на Балкани: не меншим послабленням російського імперіяльного розгону була війна 1877 р. й умови Берлінського Миру 1878 р., так, що в 1884 р., коли по здобутті росіянами Мерву, над індійським кордоном. мало прийти до відкритої війни з Англією, Росія постаралася цей конфлікт злагіднити. Наступний після цього довгий період шукань Росії за союзником, що поперемінно штовхають її то до Англії й Франції, то до Німеччини й Австрії, кінчиться 1907 р. союзом Росії й Англії, чим ліквідується майже 50-тилітній гострий конфлікт між цими державами. У великій війні Росія, Англія й Франція виступають уже як тісно звязані союзлики.

Така взагальному історія взаємин Росії з західніми великодержавами, яка цікавить нас лиш як генеза такого актуального сьогодні питання яке відношення великодержав Заходу до проблеми европейського Сходу, точніше до створення на Сході справедливого політичного DARY?

При розгляді цього питання не можна ні на мить забувати гого факту, що після наполеонівських воєн, які виграла -Англія, безпереривно поступало наперед, закріплялось і здійснилося діло єдности німецької нації, а в парі з тим діло могутности Великонімеччинії. Держава з 60 мільйонами здорової нації, з могутньою армією, зростаючим промислом і торгівлею, з чимраз то більшою морською фльотою й нарешті з виразними кольоніяльними аспіраціями була предметом постійного заненокоєння захід них великодержав. Цим поясиясться вся політика Англії й Франції хочби, наприклад, у польському питанні в минулому століттю. Традиційна симпатія до поляків не перемогла у Франції й Англії здорового розуму: підчас польських повстань ані одна з тих держав не виступила в обороні Польщі, а льорд Пальмерстон, хоча брав участь у секретній протиросійській дипльоматичній кампанії. по розгромі повстання 1863 р., заявив: "...поляки зробили би мудро, якби шукали замирения, спираючись на людський і шляхетний спосіб думания імператора Олександра, На всякий випадок не питання подьське не належить до тих, що в них мала он право мещатися Велика Британія".

Щілість російської імперії як про-

тинімецького чинника була для Великої Британії та Франції важнішою, ніж "хрестовий похід" проти Росії, що його організував уряд Напо-

Ше більше повчальні новітні часи, де не бракус моментів дуже сприятливих тому, щоб Англія й Франція станули за справедливим політичним ладом на Сході. Маємо на увазі 1918-1920 рр. Як відомо, ті три роки принесли західнім великодержавам велике розчарувания: іхній союзник Росія, царська, демократична, а потім максималістична, випала з числа спільників Антанти, припинила війну і зробила з осередніми державами Берестейський мир. Германофільська концепція російської політики тріюмфувала в рядах російських ворогів большевизму, що чекали нетерпляче приходу німецьких військ до Петрограду й Москви. А большевицький уряд, невизнаний Антантою, теж із повним недовірям ставився до Льондону й Парижу, припускаючи, **зрештою** й не без підстав - що там куються інтервенційні пляни. Рівночасно наявною була визвольна боротьба народів, що самоозначались на руінах царату: Україна, Литва, Лотва, Білорусь, Грузія, Азербайджан, Естонія, Фінляндія й ін. пераживали своє державие відродження й по закінченні війни в 1918 р. всю свою увагу звернули на придбання симпатій у Антанти.

Здавалось вимріяна пора для встановлення справедливого ладу на Сході Европи, на основах національного й державного самовизначення народів, наспіла. Але коли ми звернемося до сучасних джерел і простудіюємо на їх підставі настрої публичної одінії Англії та Франції напрям політики урядів цих двох держав, то винесемо зовсім інше вражения.

Клясичний із-поміж багатьох 6 зразок дискусії на східньо-европейські теми в Палаті послів у Парижі дня 11. квітня 1919 р. Посол Шапделен заявив м. і. таке: "Яка с точка погляду французького уряду на сепаратизм у Росії? Чи ви є за. чи проти розподілу Росії - на пого давнього союзника ? Розподіл Росії. це була б балканізація Росії, погубна політика, сівачка майбутніх воєн у противенстві до найбільш безпосередніх інтересів Франції. Ми дамо таким чином іще один аргумент у руки росіянам, прихильникам союзу з Німеччиною. Український рух є зорганізований і кермований німця-

ми - твердив дальше посол Шапделен - це не в Роси народився український сепаратистичний рух. але в Австрії. Ввесь цей український рух поверхозний... він є ділом кількох осібняків, що продалися Центральним державам з одною метою послабити Анганту й дозволити Німеччині перенести всі свої армії із східнього фронту на західни Це Берлін, що рішиз про долю українського народу... Треба, що 5 ви висказались ясно щодо цього здогадного українського сепара тизму..."

Уряд Франції висказався аж надто ясно. Міністр Пішон склав деклярацію, прийняту 349 голосами. Вона звучала: "Треба знищити російський большевизм, треба відбудувати російську великодержаву в умовинах, які гарантували бії супроти німецької кольонізації. Ми хочему сильної Росії. Ми не хочемо розшматування Росії...

Становище Англи було ще виразніше, бо, напр., дебата в Палаті Громад від дня 11 листопада 1919 р. рішуче заявилася за допомогою. ген. Денікінові проти Петлюри, а журнал "Вар Офіс", щоб заспокоти ліберальну та лейбурпартійну опінію, писав свідому неправду про цілковите замирання Петлюри з Денікіном..."

Ми не маємо можливостей навесги всього матеріялу з документів, які посвідчили би про вороже ставления держав Антанти до проблеми створення на Сході справедливого ладу. Ми навели лиш характеристичні зразки. Опінію Парижу й Льондону 1919 р. можна було б окреслити двояко:

хотіла відбудови Росії шляхом боротьби з большевиками та ігнорувала цілковито питання національностей колишньої російської імперіі:

2. — визнавала права національностей, але лише під умовою іх федерації з Росією та спільної боротьби з Добровольчою білою армією проти большевицької акції.

Отже, як бачимо, різні дороги вели до одної мети.

Українець д-р Осип Назарук описує свою зустріч із французьким стар:ниною, полковником Фрайденбергом, під час інтервенції в Одесі, цей француз називав Петлюру "шефом бандитів" та жадав прийняти російських старшин до Української Армії і т. п. "Мені прийшла думка

пише Назарук, - що одного дня ми вас (французів) проженемо з України... Я був певний, що ми не дістанемо ніякої допомоги від Франції та що єдине, чого вони хочуть від нас, це -- допомоги для відбудови давньої Росії..."

Коментарі, як кажуть, зайві. Ні в минулому, ні тим більше сьогодні великодержави Заходу не були звінтересовані у визволенні народів, поневолених білою, чи червоною Москвою. В світлі того нинішній сталінсько черчілівський союз 6 тільки огидною брехнею. Ціллю захілніх великодержав, а насамперед Англії, було й осталося: панування над світом та егоїстична жадоба наживи коштом інших народів. 7 відношенні до України Англія мала вже багато разів нагоду виказати свою "боротьбу за волю всіх народів", але вона на всі страхіття. що їх допускалися займанці на українському народі, закривала побожно очі. Сьогодні вона братається з найбільшим ворогом людства жидомосковським большевизмом 1 дальше співає пісеньку про "боротьбу за волю всіх народів". 3 тою тільки різницею, що в не вже ніхто не вірить.

Природні підстави европейської спільноти

Сім років тому відбулося пленаэне засідання Ради "Союзу Народів, на якому ухвалено прийняти до тієї женевської організації теж і большевиків. Тоді була вибила для Европи рішаюча година, бо доля нашого континенту була ще в руках західніх великодержав і опанованих ними малих держав. Вони могли ще - всупереч імперіялістичним і реакційним намаганням поодиноких безвідповідальних воєнних підбехтувачів — зберегти Европу від большевицької загрози й тоді вони ше під своїм проводом створили одностайний фронт оборони перед більшовизмом. Німеччина була б тоді непевне до цього фронту долучилася й дуже багато подій було би взяло зовсім інший напря-MOK.

Тоді йшло насамперед про це, чи більшовизм у свойому "поході без зброї зможе вдертися до Европи й на Далекий Схід на те, щоб потім уже за допомогою зброї знищити европейську культуру й лад на Далекому Сході, чи може створиться якась здорова сила, що цей більшовицький похід смерти здержала би. Ишло про рятунок Европи, або залишення її на поталу тих держав, які не тільки для оборони своїх егоїстичних інтересів, але й для переведення своїх світово-імперіялістичних плянів піддержували свідомо більшовизм. Плютократична верхівка інтернаціонального жидівства, скріплена безмірними зисками, які здобула на крові світової різні 1914 — 1918 pp., була запевнила собі рішаючий вплив і владу в Англії та Америці. Імперіялістичні цілі міжнароднього жидівства з Нью-Йорку, Лондону й Москви покривалися. Бо що диктатура Сталіна була диктатурою жидів, про це нікого вже переконувати не потрібно. Ненависть народів Сходу до народів Заходу вони використали для "більшовицької батьківщини" й таким чином створили могутній фронт жидівської плютократії та іхніх англосаксонських попутчиків і почали його гарячково озброювати та готовити до наступу на Европу. Політичні методи були всюди такі самі. Про військову силу говорили не багато, але тим не менше вона існувала. Хвилево говорили пропагандисти й агітатори, а генерали й адмірали ждали.

Прийняття більшовизму до Союзу Народів означало вже остаточне підпоридкування англо-саксонських держав і західньо-жидівської плютократії головному компидуванню східніх жидів та московських диктаторів. Це означало рівночасно відступлення більшовизмові права до Европи.

Загроза світово-імперіялістичної надто виразна. Але небезпека нутрішнього розкладу та знищення християнських основ европейської культури буда очевидна вже й для багатьох державних мужів у Женеві. Гіригадати б тільки осторогу перед загрозою знищения більшовизмом християнської культури Европи, що й підніс під час голосувания в Союзі Народів президент Швайцарії Метта. Сьогоднішій премієр Іржиндії, Девалера, протестував проти прийняття більшовиків до Союзу Народ'я в імені 300 мільйонів католиків. Присутні в Женеві представники України, Грузії, Азербайажану, Кавичау й Туркестану внесан тоді до Союзу Народів довгі межоріяли, а наведені в них документарні зані вистачали не тільки

на те, щоб не прийняти більшовиків до Союзу Народів, але щоб Союз Народів негайно зорганізував хрестовий похід проти тої жахливої прокази людства. Грецького премісра Скальдаріса, одного з найкращих знавців більшовизму й тому одного з найзавзятіших його ворогів, Англія і Франція змусили брутальними погрозами відкликати його протест проти прийняття більшовиків до Союзу Народів. У висліді 39 держав голосувало за прийняттям більшовиків до Союзу Народів, а тільки три держави: Швайцарія, Голяндія і Португалія, проти. 3 усіх 39 голосів за більшовизмом припадало 7 на південно-американські держави, які й по приступленні більшозиків до Союзу Народів не навязали з ними дипломатичних відносин, дарма, що Рузвельт уже від 1933 р. намагався їх до того "заохотити". В найбільш безвихідному положенні була Фінаяндія. Фінський народ, подібно, як і український. веде від віків розпачливу боротьбу проти ненаситної варварської Москви. А в Женеві на глум Англія й Франція змусили міністра закордонних справ Фінляндії голосувати за найбільшим ворогом його батьківшини!...

Політики, які перед 7 роками приймали більшовиків до Союзу Народів у Женеві, здавали собі дуже добре справу з того, що вони тим самим централю европейської демократії, якою був Союз Народів, віддають на ласку й неласку червоній Москві. Франція, яка добачала свою безпеку тільки в організації Союзу Народів, і Англія, яка з Союзу Народів хотіла зробити "пакс брітанніка", віддали свідомо женевську організацію радикальним агітаторам більшовицьких злочинців. Перша більшовицька делегація взяла участь у господарській конференції в Женеві в 1927 р. та з того часу Трегій Інтернаціонал за допомогою російських, чеських і югославянських журналістів не переставав обмотувати своїми сітями женевських політиків і цілого Союзу Народів. Референт для більшовицьких справ у генеральному секретаріяті був рівночасно головою більшовицької "Пятої колони" в Женеві Опікунами більшовизму були Тітулеску й Бенеш. що були себе з тілом і душею Москві запродали. Французькый міністр закордонних справ Барту називав більшовиків "передовими оборонцями демокра-

тії", бо він зназ, що Франція на випадок війни не була в силі сама себе обороняти й тому він усі свої надії покладав на знищення Европи більшовицькими ордами.

В усіх міжнародніх експозитурах женевської Ліги сиділи на передових постах куплені Москвою агенти. На 375 референтів у Міжнародньому Уряді Праці було 200 "марксистів", іншими словами: більшовиків. Усі звідомлення цього Уряду були від років звичайними пропагандь.вними письмами червоної Москви. Пройшло ще кілька років і женезська Ліга була вже сліпим знаряддям Третього Інтернаціоналу.

Всі ці факти були відомі делегатам женевських нарал перед 7 роками. Але Франція й Англія, що тоді під проводом Ідена й Барту розпочали стару політику нового обкружения Німеччини, змусили їх проти їхньої волі навязати союз із більшовизмом. Англія мала тоді в своїх руках майже цілу Европу й усі народи вона використовувала на те, щоб скріпити своє володіння над світом. Мала Антанта, Балканська Антанта й іще кілька антант були інструментом у руках Англії. Вони діставали від Англії кредити, але тільки на те, щоб могли сплачувати тій же Англії довги. Европейські народи переживали одну господарську кризу за другою, а американські й англійські жиди багатіли. Світ був увійшов у якесь зачароване коло, з якого — здавалося — не було виходу. Над життям усіх народів висіла, як меч Дамокля, жидівська звізда, що від неї ніхто не міг звільнитися.

Нічого дивного, що нині народи Европи використали переломовоісторичну добу на те, щоб злучитися в одну природну спільноту й вони створили єдиний фронт боротьби за свое "бути, або не бути". Розвиток політичної думки нашого континенту йде простою лінією від 1934 до 1941 р. р. Це зовсім природний розвиток, що зродився із здорового інстинкту самооборони европейських народів перед жидівсько-більшовицькою загладою та довів до природної їхньої спільноти, побудованої на здорових і твердих, як криця, мој альних, політичних і господарських основах. Процес такого розвитку ще не закінчений, але вже сьогодні можна твердити, що він позначуватиме життя народів нашого континенту на довгі століття.

но унадку манілі

Американці підпалили Манілю

За повідомленням агенції Домеї американські війська відступаючи сили жидівства тоді ще не була з Манілі підпалили місто. Летун, що летів над містом, через густу заслону диму не міг бачити вступаючих японських відділів.

Голоси преси про упадок СТОЛИЦІ ФІЛ ПІН

Японці підкреслюють упадок Манілі як факт великого значення не гільки для опанування Філіпін, але й для дальших бойових операцій передовсім на Борнео, на Маляйськім півострові та на інших Маляйських островах. Доля Люзону та американських частин на ньому вже припечатана. Вони вже не мають жадних більших баз опору. Американські відділи на Люзоні можуть або піддатись, або згинути, інакше чекає іх друга Дінкерка. Японія виростає на незаперечну

найбільшу потугу в Східній Азії та Пацифіку. З зайняттям Філіпін Японія здобуде багато заліза, бавовни, конопель, шукру і льону. Англійський "Таймс" уважає втрату Манілі дуже загрозливою для цілих Філіпін, а це з черги може довести до дуже критичного становища всю американську й англійську бойову силу в західньому Пацифіку.

Підкріплення для Борнео

Як повідоляють англійські джерела, в останиіх диях японські частини, що оперують на Борнео, дістали значні підкріплення. Помітно скріплена діяльність японської авіяції в районах Маляйських островів. Між Борнео та Явою завтаковано один ворожий лінкор. Острови Целебес і Суматру обкидано бомбами. На Борнео в нафтових районах діють сильні піонерські відділи, які забезпечуть від руйнування та приводять до ладу нафто-

СВЯТ-ВЕЧІР

Передача львівського радіо

В день 6-го січня львівська радіовисильня надаватиме свят-вечірню передачу, під час якої Митрополит Андрій Шептицький виступить з промовою до українського громадянства, хор "Сурма" відспіває декілька колядок.

Передача відбудеться в годинах 17:35 до 18:30.

ві улаштування. Авіяція бомбардувала теж сильно військові обєкти Сінгапуру.

Затопления голяндського танкера

Один з японських підводинх човнів, що діють у західніх районах Пацифіку, затопив голяндський танкер у районах каліфорнійських вод.

Америка затіснює співпрацю з Австралією

У Вашінгтоні стараються щораз більше затіснювати співпрацю Австралії з Америкою. Останні відосередні змагання Австралії унезалежнитись до деякої міри від Англії знаходять сприятливий грунт у Америці. Рузвельг хотів би замінити Австралію в американську домінію та помалу займати світові позиції свого англійського союзу.

Нові спроби рятунку

Рузвельт, Ч:рчіль і Сталін хочуть відвернути увагу світової опінії від своїх нездач на європейському континенті та на Пацифіку дипломатичними актами. Саме цими днями підписано з деякими маданькими державами середньої Америки пакти про співпрацю. Так само підписано умови з еміграційними урядами різних монархів та побитих у війні союзників про те, що вони усі свої середники, які їм залишились, віддають до диспозиції Америки, Англії і Советському Союзові.

Зі східнього фронту

Сильні наступи ворога відбито на всіх відтинках. Перед Ленінградом не повівся ворожий наступ, віддержуваний танками. Розбито 5 тяжчих танків і 3 легкі. На середньому фронті удалось ворогові прорватись крізь лінію одної дивізії. Пролом вирівняно та відбито ворога на попередні позиції, при чому він залишив 200 вбитих. На всьому фронті вдержано позиційну лінію.

Зміст Звідомлення Верховної Команди

3 Головної Кватири Фірера — 5-го с.чия 1942 p.

Сильні атаки більшозиків на середиьому відтинку східнього фронту відбито. Летунство бомбардувало ворожі становища і кораблі біля Феодосії, причому запалено бомбами 5 великих кораблів, ушкоджено 3, з того 2 винищувачі і один торговий корабель. В боротьбі проти Англії заатакували німецькі літаки фарерські острови і побережжя Шотляндії та Східньої Англії. Підводні човни затопили на Атлянтику, в Ледовому і Середземному морі 4 кораблі, разом на 20 тис. тонн, в тому один великий танкер. 2 кораблі ушкоджено торпедами. В північній Африці не було жадних більших боїв. Летунство бомбардувало ворожі позиції. В повітрі збито 5 літаків. Продовжувано теж налети на острів Мальту. Ворожа спроба налетів на північне німецьке побережжя не повелась. Серед цивільного населення є ранені.

На кого спадає головна вина за теперішню війну

Сепзаційна інахідна документів у Паршкі

В своїй великій промові в грудні 1941 р. під час прийняття заграничних державних мужів, міністр закордонних справ Німеччини, фон Рібентроп, заявив м. і. таке: "...Виявляються жахливі факти, що вказують на президента Рузвельта як на останнього спричиника, а тил самим і як головного виновника за теперішню війну".

Долі було в історії мало таких ви шдків, щоб якийсь державний муж міг видв ігнути цього роду за-кид проти зверхника іншої держави. І тому варто б ейі щільн й ланці доказів іще раз коротко приглянутися.

Від часу проголошення Англією війни Німеччині зростає прямо з тижня на тиждень американська підмога для протизників Райху. Вже в дні 8-го вересня 1939 р. президент Рузвельт запов в "обмежений стан національного поготівля", що мало йому запевнити в дповітні, далекосяглі п висвласті. Два місяці пізніше перевадано зміну закону проневтрадьн сть. На місце законної заборони продавати зброю воюючим державам, ухзалено т. зв. кляваулі Кеш і Кетрі, що дозволяли воюючим державам продавати зброю, але тільки за готівку.

Під в заженням капітуляції Франції, Рузвельт склав у вересні 1910 р. відомий договір про виміну ст р іх американських воєнних кораблів за англійські бази. В дальшому Рузвельт вавів у краю обовязок загальної військо юї служби для всіх чоловіків у в ці від 21 до 35 років. Після ухвалення цього закону Конгресом. Рузвельт іще раз святочно запевнив, що ні олин американський громідянин не буде втягнений у восниу акцію воза Америкою.

В пер них місяцях 1941 р. Рузвельт запядна конфі кату німецьких та іта пійських вера ілів, що в той час стояли на як рі в американських портах. У квітлі він окупував Гренляндно, що в урядовій мові називалося "склав договір охоро ін". В травні в н проголось в уже "необмежений націоналі най винятковий стан" і тим самі м зробь в себе практично диктатором ЗДА. В грудні м. р. президент Рузвельт мав вже в своїх руках усі упозноваження, а бракувало ще тільки одного: в н не міг самочинно проголосити вілни формально, Але в тім випередила його Японія.

В червні Руззельт каза з окупувати Ісляндію. В тому самому часі він видав т. зв. «аказ стріляння", а саме нака ав американським кораблям стр л ти в німецькі кораблі. В останньому часі він наказав о зброіти теж америка ські тергов льні кораблі та дозволив їм запливати у воснну зону, так, що практично закон невтральности вже перестав існувати.

Все це тільки важніші дороговкази політики Рузвельта, але й вони вже вказують виразно, що американський президент намагався за всяку ціну втягти свою крліну в війну.

Ослаг ще питання, яке нині всіх цікав іть: чому Рузвельт послідовной уперто змагав до поширення війни? На це питання відповідають частинно опубліковані минулого місяця у французькій пресі документи, що їх знайдено в архіві "Великої Льожі Орієнту". З цих д кументів виходить, що американській амбасадор у Парижі заявив в імені Рузвельта цій французькій масонській льожі в травні 1939 р., що Рузвельт у німецько-польському питанні не бажає собі й не стерпить уже ніякого компромісу.

В зервні Ризвальт каз ів окупувати Ісляндію. В тому самому часі він видав т. зв. "наказ стріляння", а саме наказаз американським кораблям стріляти в німанькі кораблі. В останньо му часі він наказав озброіти теж американські торговел ні кораблі та дозводив їм запливати у воєнну зону, так, що прастично закон невт, альности вже перестав існувати.

Все це тільки важніші дороговкази політики Рузве вьта, але й вони вже вказують виразно, що ємарика іський президент намагазся за вську ціну втягти свою країну у війну. Остає ще питання, яке нині всіх цікавить: чому Рузвельт послідовно й уперто знагав до поширення війни? На це питання в дповідають частинно опубліковані минулого місяця у французькій пресі документи, що іх знайдено в арх ві "Великої Льожі Орієнту". З цих документи вихолить, що американський амбасадор у Парижі заязка в імені Рузвельта цій французькій масонській льожі в травні 193) р., що Рузвельт у німецькому-польському пита іні не бажає собі й не стерпить уже ні-якого компромісу.

Та для справи війни Рузвельт працював уже далеко скоріше. Згалана масо ська льожа вимагала від нього тельграфічно вже дня 27 грудня 1936 р. (I), щоб він ціл м своїм авторитетом обстоював "статус кво" Версалі ського договору, іншою телеграмою в д 24-го вересня 1939 р., отже в днях Мюнкенського зізду, ия сама масонська льожа вимагає від Рузвельта, щоб він отвертою поставою по стороні західніх великолержав до юміг відкинути всякі домагання інімеччини. Два дні пізніше, 25-го вересия, Рузвельт д й но інт: рзеніюваз, гле його інт: рвенція прий шла за пізно, во на вже не могла пе зещкодити підписанию Мюнхенського договору.

Амери санський ам Бесалор у Франції виїхав теді до Нью-Ио ку і в січні 1939 р. вернувся знову до Парижу, але вже з новими інструкціями. Видно, він негайно по свойому повороті конферував із пров'дниками льожі, бо вже в дні 1-го лютого її "великий майстер" вислав Рузвельтові телєграфічну подяку.

Дня 25-го травня 1939 р. -- довідуємося дальше з опублікованих сензаційних документів Великої Льожі Орієнту^а — а лериканський амбасадор заявиз предста никам тіві льожі, що Рузвельт рішений у всяких обставинах "ус ми засобами виступити проти порозуміння европе іських демократій із Гітлеро 1 та за вдержання іс іуючого полі ичного стану в світі". В арх вах цеї м ісонської льожі знайдено теж послання американського президента, в якому він обідює всяку моральну й матеріяльну допомогу з боку З учених Держав Америки тим націям, що відкидатимуть усякі компроміси з Гітлєром".

На цих документах не кінець, їх багато більше. Згадати би тільки знайдену в Варшзві коресполденцію б. польських послів у Парижі та Вашінгто і, Лука єзича й Потоцького. Те, що Польща відкину, а німецькі пропоз. ції за що у висліді сьогодні вона не існує, належить завдячувати насамперед Рузвельтові.

Інша справа, що знайдені в Парижі документи виказують ясно й не возначно, що ціла воєнна політика американського президента, як і він сам, це тільки сліпий інструмент масонів, отже міжнароднього жидівства.

У ВЕЛИКУ ІСТОРИЧНУ ХВИЛИНУ ПАМЯТАЙ

Живемо в твердій, возиній дійсности. Перемстває по визмкого вижелину, вагітну наслідками, історичну хвилину. Хвилину пелику, величкю, неновторну. Исзалежно від нашої волі стаємо її учаениками — історичними особами.

Припала нам велика честь, якої не могли діждатися наші попередники, якої нозавідують нам колись наші нашадки, за в нарі з честю спала на нас і пелика відповідальнеть за кожену нашу думку, за кожене наше слопо, за кожений вчинок. Що ми не пічнем, чого не доконаємо, що ми запедбаємо й прогавимо, буде нам скро улятно зара обало історією. Вола оціпить наші подвиги, осудить наші промала і злочинство. З цього мусито здавати собі справу, того ми не сміємо забувати ні на хвилиму.

...В такому і почесному і відповідальньому становищі найшлися всі без виїмку, яких заскочила велика історична хвилина.

...Коли ми щопебудь зле гробимо, коли ми прогаймуємо раковий момент, iemopin кине каменем на нас.

М. ГОЛУБЕЦЬ ("Наші Дні").

Український Окружений Комітет у Станиславові складак

всім Повітовим Комітетам, Делегатурам і Співробітникам СВЯТОЧНІ ПОБЛЖАНЦЯ 874 (1-1) голова: Лепкий.

ДАРІЯ ЯРОСЛАВСЬКА

мрія і дійсність

Пата плиндени руком віскочила ві счупенів і, випередмуючи других, побігла до виходу. Піунаючим зором затримувалася на постаттах, що стояли перед стаційним будинком, або падходили з-поза пього, огладалася, але не вупинилася. Крівь піянівни паротигу, що видавалося таким голосним у морозбоку повітрі, та врізь голоси пебагитьох насажирів зловила слухом голос давіночка, що відзинався за стацією. Хоч сумерк стелинся вже землею, півнала відрезу широві сани, коні, навриті перетами, й постать, що стояла поруч вих.

— Добрявечір! Я вже є! Межемо їхати — заговорила извидко, перестунаючи в пеги на вегу. По теплі поїзду відразу охонило її нороше повітри, що гулало сванільно довкруги положеної в полі стації.

— То яв, панкумию? — відповів господар і стве подаву собі руку. — Чону так пізко? Дома готолі без вас до вечері сісти!

— Ну, пі — відповіла, обтулювив поги бараницею. — Не проблить плово! Пола співнинси... Вудено тиндно ткати! Це в близенько! Цей госнодар, що завиди привозив і віднозив її на стацію, й широкі сани й бараниця і навіть давіночок на дишді — це все означало вже дім. Це все значило вже свята, що їх котілося вновні, як слід використати.

 Вдагніться добре, щоб не змерзнути — перестеріг господар. — Там двли ще хустку на голову...

— Веру якраз — відповіла й запепокоїлася рантом. — Дома здорові?

— Богу дявувати! — відповів тоді, як вові, описавни вруг, зіхали згористим містком на дорогу. На прогові навіяло свігу й сави то поривало вділ, то перостали над полями.

— Сестра ніде не поїхала? — попінняваляся за ханляну. Те все, що було з нею ранком і попередніх днів, зникло з її дукок зовсім. Тепер був дім. Тепер були свита.

— Ні! — відкрикнув, не повертаючи голови. — Побудете у пас чоч з кі-

ВР Неможливо! Праца! - элемівался.

— Ага... — проможен виропуміло й вамахнувся на пошей. За хенлину докинув імпин топом: — Папич приїхав. — Який же би?! — відповів — Директорів.

- А-а! — вротитвула тільки Ната і звову випрямиласи. Тепер уже серце билося приспільено та сильно. "Марко — думала... — Марко врешті є тут! Значить...?" — ставила сама собі питвиня й не відповідала на вього. Те, що досі було уявою, мрією, стало дійсністю. — "Марко! Мій Боже, значить Марко таки приїхав!".

— Такий бо неийсь! — пійнала слова господари.

Линй? — спиталася з усміхом.

- Звінився. То вже не наш панич.

Як то не наш? Що ви говорите?!
 От, — побачите то самі скажете.

Ната подвинлася на його широві плечі, що виднілися перед нею, та пе свазала вже нічого. Всміхалася. За хвилину взагалі забула, що він свазав. Із-поза білях хмар показався місяць і свіг на полях укрився полиском від його світла. Дерева, вкриті інеци, значаля дорогу в далечінь. Було тихо. Чулося тільки шуркотиння саней до снігу та мякий біг коней у такт дзвіпочкя. Ната дивилися перед себе розсміянням очима. Думала. Раділя. Час до часу якийсь завит господари, що ціванирся світовими подіями, стягав її в мрій до дійсности. Вазала йому все, що тільки звала, і знову заглиблювалася в свої думки.

"Марко! — думала повна втіхи ти гордости. — Як довго я тебе ве ба-чила? Майже два роки! Це було цілии століттии... Марку! Мій Боже! Яв уже страшенно хочеться тебе побачити, Марку..."

Враз нагадала собі вапит господари, чи довго останеться у батьків і усвішка її стала збиточна та свавільна.

"Господарю воханий! Чоловіче добрий! Я тобі нені авду свазала! Я довше тут побуду! "Панич" тут, це значить — мій шлюб! Марко тут, значить — матеріяльна сторіньа полагоджена й ми можемо думати про своє спільне щастя... Богу дякувати, кінчиться вже моя самота якої я так не люблю. Бути самотній, бр...

Дорога заглибиласи в пр і відраву опициласи між хатами. Повівло димом. Кілька псів відізвалося нарав. У хатах світилося. Ната відчула присутність Марка серед тих хат зовсім виразво та ясно. Сани скрутили в бічну вуличку і зараз віхіли в широко відчинену браму. Дерева на візді похилилися нід тигаром інею та майже сягали кінських голів. Збоку, тихі та темні стопли господарські будинки. В кількох вікнах хати світилося. Коні вунивилися. Господар повернувся до Нати:

Причини невдачі Наполеона під Москвою

Більшовицько-капіталістична пропавила зі сповидною самопевністю виористовую катистрофу Наполеова під посквою для порівнявня, що подібно усить свінчитися й теперішня війна а Сході. Пього роду пропаганда нееппечна насавиеред для имх самих, о чим більші вадії на перемогу повадаеться, тим гіркіне буде пізніше озчирування, Про це когла би сказати визраще Франція, яка ще так недавфинк. ан прави годо по вкадами ф Мажіно, а сьогодні вже на тій самій ■ № № блукав/ть собі німецькі корови. другого боку така пропаганда надас тим більшого блеску німецьким переюган.

У всявому разі порівнявня воходу Наполеона мас в теперішньою війною делкі спільні прикмети й тому не заинодить приглапутися ще раз тим приевнам, що довеля до катастрофи венечежну французыку врмію,

Відово, що Наполеон не вибранся похід на Москву з легким серцем. Іввиаки, пін до нього був тільки побіжно підготований і з того здавав собі впевні справу, головно, коли-річ гро труднощі в перехарчуванні, бо під вим оглядом нін мав уже доспід із по-

ходу до Польщі в 1807 р. В поході на Москву Наполеон мав сильнішу архію, як колинебудь раніше. 450,000 noskin v nepsinx Ainiax i 200,000 у других. Пілу ту насу він мусів держати тіспо разом, бо на прохарчуванва її в окупованої країни він уже згори мусів зрезягнувати. Він уже від вершого двя війши в Госії наказав ви-**Д**ЯТИ ПООДПРОЕНИ ВІЙСЬКОВЕМ ЧАСТИВАМ карчі на 24 дні. З того 4 мав нести вожний воль, 4 везево на окремих возах для вожної частини, а 16 їхало окрежою вольою возів за коживи волвои. Миса зі собою не везди, бо сподівалися його знайти таки у ворожій враїні й дійсно вони його звайшли. Наші для воней армія Наполсони теж ів собою не брала, бо це забирало багато вісця. Пізніше брак вівся відбивса дуже неворисно, бо непризвичасні вальки до земної паші коні тратили швидко силу, а вкупі з тим ціла армія тратила свою справність. Воза з харчаже ввянились за тяжкі на тодінні і 0сійські дороги, їх треба було розділювити на більше волів, а це все забирало багато часу, так, що вони ніколи не могли пробити денно напіть 24 кілометрів дороги. Багато з цих кольон

ніволи не могло дігнати пішого вій-

На всі ці спеціяльні умовини Напо-

леон зовсім не зважав і переводив свої дії з питомою собі швидкістю, бо сподівався, що зможе рішаючо побити російську армію вже в прикордонних областих. Це йому не повелося, бо противник виминав боїв і безнастанно відступав. Наполеон гнався за ним цілою своею силою. Ніп вихопився з одною кольовою в силі 225,000 вояків і за 4 диі дійшов від кордону до Вільпи. Але ворога вже там не було. Вже ца перша спроба форсовного маршу могла Наполеона остеретти. Виказалоси, що вояки для элегшення свойого багаму полідали передчасно приділені їм харчі, ані одна вольона возів із харчами не могла на час наспіти. Інтендантура не выла излежно ввкористати харчових запасів окупованих земель і тому ки втиливноси варон воля банжом власну руку, а це потано відбилося на дисципліні армії. Частиви вже маля поважні втрати в людях і конях, вле Наполсов на це не зважав і таким же спішним походом вибрався на Вітебськ. бо там сподівався заскочити противника. Вояки не мали харчів і мусіли собі їх шукати, відбиваючися раз-у-раз більше від головивх шляхів, що во них похід відбувався. Багато з вих уже ніволи не могли до своїх частии долучитися й одні впали в руки возаків, а інші організувалися в грабункові загони та робили те, що їк подобалося. Ив головна вольона дійшла дня 19 лвиня 1812 р. до Вітебська, то ворога й там вже не було. Він відступив і концентрувая свої сили у Смоленську. Армія Наполеона мала вже тоді 180,000 утрат у людих і 80,000 у вонях. П офензивна свла була до тої віри ввчерпана, що Наполеон мусів наказати перерву, яка тривала три твжні. Тоді вішли на Смоленськ, але й там ворога вже не було. Імовірно війна була би скінчилась інакше, якби Наполеон був тут похід перервав, наладнав звязов ів цілою армією, а вирішення війни відложив до зими. Але на це не позволяв йоку його темперавент не менше, вк і політичне положення. Він жав при собі ще 150.000-ну армію та з вею він вирушив дальше й у фронтеній битні шд Бередіне, на шляху до Москии, побяв перші сили ворога, але це не принесло ніякого вирішенця. Російська армія відступила в повному

господиві, там немає..."

— Той тий пілий Марко!... Я 6 тавого задарно не хотіла! (А перше так гарно ставилась до вього).

Ната звизала раменамя. Смішче! Батьки... зевчайно, старии люди. Вони просто відвивля розуміти молодих. Сестра... ик би Марко в ній кохався, то вона звінила би дукку. Звієно. Ната вбігла на ганок домика, де містилася 3-тя вляся, з одною ясною думкою: В Марко — ну, ві, він не геній, вле щось дуже близько того й тому всяві такі ватики спровді безглуздиї!

(Довінчення буде).

воридку, а французька валишилася зденоралізована на побойовищі й не була спосібна противника переслідувати. Маючи ше тільки 100.000-ну армію, Наполеон увійшов кілька днів пізніше в Москву й сподівався, що там зможе навлзати вже мир. Але й тим разом він помилився. Якби він був мав залізницю, то без сумніву був би міг залишитися там до весни й тоді довести війну до переможного кінця. Але наладнати постачания кіньми, це вже переходило навіть сили Наполсона. Загально вважають, що постачання вінними кольонами не може сягати дальше, як 120 кілометрів. Якщо віддаления є більше, тоді кольони самі себе зідають, значить самі зуживають те, ще везуть.

Оденокия виходом для Наполеона міг бути ще тільки відворот, але він відсунув його без потреби аж до дня 19 жовтия. Наполеон мусів вертатися цілковито спустошеною країною, так

то долю його арий перерішувая уме голод. Морози, що почалися з початком листопада, вже тільки завершили діло. Наполсов не зумів пристосувати своїх оперативних дій до можливостей постачания, пого постанови перевонують, що він був затратив почутти дій-CHOCTH.

Факти виказують, що походу Наполеона на Москву ніяв не можна порівнювати з теперішньою вівною, бо тут існують зовсім наші передумовини. Постачання має сьогодні до розпоридженна залізницю й автоманінни, а в потребі теж авіяцію. Залізницю можна перервати, але її можна й направити, особливо тоді, як є на це відповідні фахові сили, в тів цілий перебіг теперішньої війни на Сході виказує, що вона проходить цілком противно, як паполеонівська. Ясно, що зовсім противно мусить скінчитися й більшовицько-англійськи пропаганда. ---

Сінгапур — найбільша твердиня світу (Англійська самовпевненість та злегноваження противника)

Англія падає жертвою своєї самовневнености й бундючности. Не доцінюючи сил противника та наючи найбільшу морську твердиню світу, Сінгапур — Англія просто элегковажила собі Японію. Але, як показує дотеперішній досвід, навіть найсильніші твердині не встоюються перед добрим військовим проводом і хоробрістю воява. Ледви чи встоїться й Сінгапур. Ми вже писоли, що це невеличкий острів, який відділяє від суші вузька смуга води. Острів лежить на самому південному вівці Малайського півострова, на дорозі з Маляки, що лучить Тихий океан з Івдійським океаном. Майже кожпий корабель, що пливе з Індійського океану до Східньої Азії, мусить сюди проїздити. Вдличезне політичне і стратегічне значівня того налого забагненого острова відкрив англієць Стемфорд Рафлес ще 1818 року. Про нього він тав висловевся .. Нова стація має внаменьте географічне положення та місцеві умовини, преврасний порт на самій дорозі до Китаю з усіми догідностами, які є помічні в планої. Кождий корабель, що хоче користуватися цією дорогою, мусять у віддалі не менше шів морської милі проїздити пова наш машт. Це місце зі стратегічного і торгово-політичного погляду 6 куди цівніше, як усі континенти равом". Перші укрівлення острова почались 1882 року. Зараз же во світовій війні англійці взядись дальше укріплювати Сінгапур у величезну твердиню. Зразу таки на будову асигновано суму, що дорівнює 200 мал. пімецьких марок. Роботи закінчено в 1934 році. Надбережиі укріплення є своїми розмірами ведичезні. Знаходяться там 45 цм. гармати з дудами, довгими на 18 метрів, осаджені на залізничих рейках. Цілі оселі вруйновано, щоб уставити довгі ради 34 пм. гармат. Крім цього влаштовано детовища, авінційні гангари, пристані, підводних човнів, казарын, вагазнан, добре заваскован свлади бензини та величезні збірники води. Ця твердиня має найбільні на світі корабельні доки. Щоб мати ясве уявления про величину цього порту. досить свазати, що він може одночасно помістити у себе Фльоту ц лого світу. Лоступ до військових дільниць чи округів Сінгапуру був для вевійськових надзвичайно суворо забоговений. Цей острів належав до нечисленних місць венної кулі, де чужинець потребуван спеціяльної візи не тільки при в'їзді аде й при виїзді звідсіль, а видавано її щойно день наперед. Фотографічні апфрати овечатувано, ще заки їх можна

Значення Сінгапуру в теперішній війні так окреслив виглійський міністр для Індії, Амері: "Якщо Сінгапур шав би впасти в руки апонців, то дорога для ворожої фльоти стала б отвором. а всі надбережні краї Індійського овеану були б ізольовані та стали б жертвою японської агресії. Доки ми трянасмо Сінгвиур у своїх руках, не тільви не будуть проведені ніяві повожніші операції проти цих країв, але вонв своріше, чи пізичие саві звожуть перейти до наступу, аж Япопія врешті попросить миру".

Англійці задурманені величчю своєї могутности, злегвоважили собі вноиську силу. Осьтак маривал англійського летупства Роберт Брук-Попген сміявся, коли вроблено заввату, що явощі мабуть будують літаки типу Месершиіт. Він запевняв, що японці таки задалеко, щоб могли загрожувати Сінганурові та ватегорично заперечував можливість атеки японської панцирної зброї в цих оволицях не тільки з уваги на непригожий тереп, але й на силу англійської морської та повітряної фльоти, яка в зародку знищить услкі ворожі затії. Цей самий генерал на кілька тижнів перед вибухом війни запевнав, що врешті все зроблено, щоб забезпечити англійські станниі в цьому просторі перед явининебудь несподіванками. Цей самий генерал не зумів теж зорієнтуватися та передбачити можливість апонської офензиви. Виходячи з заложень, що Сінганур із моря нездобутий, він передбачав разом із цілою далекосхідньою командою наступ ниовців на Бірму. Це, на його думку, була одинова можлива дорога наступу па Сінгапур. Там теж він свопцентрував усі суховенні та летунські сили. Тимчасом японці зовсім не заатакували Бірин, а опанували передовсім Таї, а дальше почали атаку в сущі і з моря на південь. Отже весподіванки, від яких англійці хотіли забевпечитись, переслідують тепер їх одна за одною.

Веселих Свят

і Щасливого Нового Poky

6 a osc a e

М. САМОВЕРСЬКИЙ

YKPAIHCEKA KHULADHA

ІСКЛЯД ПАПЕРУ

- Масте, паннунцю, варточку промовия.

— Від вого? — здинуваласи.

Від панича — відповів якось не-

- To be were as fence II gacre?! - принажен, пригладаючись до изcana sauncui.

— А на могли би шиндше прочитатя?! — засміниса. — Ще були би десь згубили по дором!

— Таке важне й так пінно — вро-**В**ОВИЛА ВІВГОЛОСОМ ЖАРТІВЛЕРИМ ТОВОВ і щивако побігла до хити.

Ната посвіщала, ховзаючись на слизьвих слідах савей. Усніхалася до дітей, -mo firmas nig xare go xare ta soasдували. Заговоривала до стврших селив, що повільяни кроком ініли одні до одивх у гостину.

 Прихалисьте, паппунцю? — питванси демы з них.

 Так! — усміхалася й бондася, щоб не вупинилися на довину балачку. Там чекав Морко! В цій хиклині ціане світ для Нати вупинився поруч выего. Трехи не вкавла вожному: "Прошу пробачити, вле не мяю часу. Таж чевае вій паречений!"

Марко писав їй (який він, справді пожисловий!): "Не можу вперше побачити Тебе при в мусь третьому, Нато! Тому врийди до школи, там, де є 3-ти влиси. Згода? Нівого, крім старенької

Віддваь до 3-тьої вляси видавалась їй безмежно довгою. Ця його забаганка видавалась үй знаменитою. Вдома може не ве було б так сердению. А ще тепер, воли вдома чомусь просто ворожий табір. Батьки захов; ють акусь двину мовчанку, коли йде про нього ("бо жтось там вазав", "бо щось таке про вього говорать...."), а сестра, то ця просто заявила рішуче:

Ит. Покупиям і своїм Прихильникам

на Далекому Сході.

будо ваяти з собою на сушу. Тому то авглійці, горді на свою фортецю, буля

Стапиславів, вул. Адольфа Гітлера ч. 19. дуже невні свого панівного становища

Спогади про большевицько-комуністичних наїздників рр. 1939-1941

(Написав Инкола Останяв, господар з Радча, станиславівського повіту)

Савлини краю Україно! Добрі в тебе люда — Пережили страшяе горе, може вже ве буде.

Перебуля двадцять років в тяжкім польськім ярмі. А страшинх два роки майже в большевицькій тюрмі. Отивається кров у жилах, таке спомянати. Яка греза в комуністів, годі описати.

В них по урядах усюдя лиш жиди й батяри. А на людей працюючих влали всі тягари. на людей податки стращий вони накладали: Чи можніший, чи то бідний, того не питали.

Культ-абір, абіжжя, ставки, мясо, такі інші датки. — Бідві люди продавали послідні манатик. бо то мусить дати багач, чи бідна родина: Хто не дав би, того ждала гіренька година.

В селях колгоси закладають, кажуть: "спільна доля"... То для людей тяжка враця і гірка неволя. Працюють там гірко, тяжко, не мають що їсти.

Бо вею арадю забирають жиди-комуністи. Тяжно працюють від ранку, щоб трудодень мати. Жид-настивник без сумління не хоче празнати.

Все накують зо батярських урядів на аброю, Бідинй нарід терпить голод і холод зимою. На шарварки до роботи вічно виганяють.

Та віколи бідні люди спокою не мають. Ванмі в ліси забирають босих та голодинх, Гинуть а голоду родини у хатах холодинх.

Таке життя, таке добро в краю комуністів, Там жити лип для жидів і для активистів. вони кричать, вимликають за кордоном всюди, Що в них життя розніш мають усі їхні люди.

Життя мали урядянки, котрих було много. в селі що десята хата, то клали одного. Совісних і чесних людей в уряди не брали, Лиш легувів і пвяків, котрі добре крали.

На таких вазали: "чесні, пролетирські люди". Як такі будуть в урядах, тоді добре буде. Людей дійсно чесних, дбалих звали кульками. Казали, що то найгірші поміж ворогами...

Як є в світі ало вайгірше, що лиху сприяє, То вомунізм таке любить і всім захваляє. Як в них іде господарка, то аж сміх казати, Там фальшивість і неправда — не мож описати.

Коли видить, що хтось дбає, гарно убираєсь. То їх таке дуже болять, як хто добре маєсь. Вони лиш такого дюблять, що голий, голоден,

Що сказати свою кривду вікому не годен. Щоба світ не знав вічого про їх страшну влобу. То кордони обкладають до непереходу. Як енкаведисти-кати людей мордували,

То аж тепер в цілім світі люди ся дізвали. На жаль були і в нас люди, що до них прастали Та за юдин гріш невинних людей видавали. Котрі дюди свідоміші, світлої культури,

Таких людей забирали на страшні тортури. Жиним очі вибирали, руки облинали, У голови цаяхи били та кости ламали, Мордували, катували та живцем палили,

вивоанли в ліси, в ями там живих пакрили. В пивинцях замурували вчених людей живих. Щоби там житти кначали у муках страшливих. То культура большевицька в двадцятім столітті,

Жев під вими бідвий нарід в страшнім лихолітті. Та не смін вічо сказати багатий, чи бідний, Во такому готовили страшний день послідній. В перкві міна закладали, ще ся насмівали.

Або на периви податки стращи накладали, у священиків все брали, жили не давали.

Люди не сміли до церкви явно заходити. Бо грозили, що всіх таких будуть вивозити.

Бо вони не вірять в Бога, сумління не мають Та релігію й моральність вони висмівають.

В цілім світі всі народи релігію мають, Лаш батяри-комуністи її не визнають.

Вони хотять, щоб не було життя позагробне. Щоб колись не відповіли за все діло злобие. На цілий світ вихваляють катюгу Сталіна Почитають, величають, монгола Леніна.

Бигельс, Марке і Ленін й Сталін, то у них богами. Ставлять ім всюди фігури, красять образами. Кожного смертю карали, хто їм не кланявся, tie питали, що пілий світ із них насміхався.

Там лиш жиди-комуністи добре життя мали, Тому весь нарід в колгоспах в темноті тримали. Звайшлись були відлі люди, що до них пристали, Напивались разом з ними й батирували.

На жаль в нашім селі вавіть такі жінки були, 3 совітами приставали, на Бога забули. Та ще й акти підписали на людей до страти, Така погань, така підлість, аж стидно казати,

Вони думали: червоні вже тут будуть вічно, Що все будуть з нами жати грішно і розкішно. вже забули, що на небі Бог керує пами, Що все вмінить і направить мудовми плянами.

Скінчилось вже панування червоних вавіни, -Така погань не повинна мати влади в свігі. Всевишній Бог не позволив довше панувати, -

За такі страшні злочини мусів покарати. Пан Біг надав чоловіка: Адольф Гітлер аветься. Він за правду, віру й волю в цілім світі беться. А Він з Богом зачинає, побіду приносить.

Та ворогів тих, наче коса в полі траву, косить. Пан Біг йому помагає боротись за правду, Та згладити ворога з землі, котрай робить кривду Найбільшеми ворогами: жиди-комуністи,

По хотіли в цілім світі хонстиянство зісти. Насідалися на тос і жиди-магнати, 3 Америки і з Англії ваялись помагати. Але Han Бir не позволив на такі злочини, Післав на них славний нарід з краю Німеччини.

Славне то віменьке військо, правдиві герої, Летять воздухом, як орли ті, з москалями в бої. Де німецьких бійців кілька, москалі сотками

Падуть, гвнуть, утікають, як перед возками. Як німецьке військо беться, то беться правдиво, і сміливо йдуть до бою, як женці на жняво. Славиви вожд німецький Гітлер не знає пощади:

Комуністів з лиця землі змете до заглади. Слава Тобі на пілий світ, Проводирю німців, Що визволив з тюрми, з пекла бідних українців. Просять Бога всі за Тебе українські люди.

Будуть Тобі едячні, вірні, доки світа буде, Бо стогнали в ярмі польськім двадцять і два рокв. Ще й до того комуністи пекли на всі боки. Тепер український нарід вільний і щасливий

Та буде своїй держані вірний і зичливай. Слава всім німецьким військам та навіки слава, За те, що вже комуністи та не мають права. Не будуть вже панувати, людей мордувати,

Та в неволю до роботи в ярмо запрягати. Лай то, Боже, щоб та війна щасливо скінчилась. Щоби така страшна гроза вікому не снилась.

й, що ті вірші пушу, сімдесят літ маю: Пто бог зішле кращу долю, ще ся сподіваю, Що буде щасливо жити в приязні до німців. Прийде доля по неволі для нас українців

УКРАЇНСЬКИЙ КОМІТЕТ

за час двох років, що їх Галичина перебула під большевизмом, відбулися в Киропі величенні переміни. Вони мели рішаючий вплив на методи організуванви громадського життя, і коли вся Есрова пішла за останній час велетенським вроком вперед у напрямі усуцільнення напіонального житти та сконцентруваням всіх народніх енергій, то й ми ве могли остатися позаду. Тому і в нас вайвищам наказем національного інтересу було пристосувати модеры методи в новому зорганізований вадіонального життя в Галичині. Це було тям більше конечне, що з упадком большеевзму явше громадсько життя почало вляватвен в старі форми, в яких воно розвивалоси за часів Польщі. А ті форми далено не відповідають ані вовому духов; часу, ві вимогам ваціовального інтересу.

Свищеннків винозили, або мордували.

Модерві методи громадського органіаувания прибрали в нас форму "краївеъжих Комітетів. Пристосування такої форми ч Галичині було тим легше, що вона вже корисно оправдалася впродовж останийх двох ро» ів на українських землях на захід від Сяну та Буга. Тому з приходом вімецької влади до Галичини утворинен у Льнові за її агокою в почитили сероня 1941 р. Украївеьжий Красский Компет. Ного начальним заиданням стало порганівувати все украмесько житти в Галичині агідно з новьми вимогами в рам-х організації Українсалих Комітетів. Влада губернатора Галичния ситеордили вже статути Урайнського Краєвого Комітету, який діє в цілім краю на основі тих статутів і в усіх важніш х осередках Галичини потворив свої клітиня. Таким чином Упраїнський Красвий Комітет охопав уже пілий край і вможливив зоргавізоване життя украінського народу на законнях основах.

Найважнішою вимогою нашого ваціонального життя є зосередження всіх сил народу для відбудови нашого культурного життя. Тому не можемо позволити собі на те, щоб роздріблювати й розграчувати національну евергію, творячи безліч товариств і організацій, що існували за Польщі. До того ще пригадавмо собі, що не роздріблення й завелике зрізничкування організаційних форм тодішнього чьсу було наябільшою перешкодою до напіональної консолідації, якої потребу всі так жино відчували. Му имо йти з духом часу і до цього достроювати формя та зассов грамалського життя. Це веобхідне, якщо украівський варід у Галичьні моє сповнити своє найважніше завлиння

1. упорядкувати своє життя, щоб авбезпечити народові якнафбільш надійний розвиток і

Х 2. якнайбільш успішно допомогти німецькому народові в його боротьбі з большевнамом, яка рівночасно є непрос боротьбою з найстранивішим ворогом України. Х

Тому Український Комітет є одиновою українською організацією в Галичині,

поза нею не будуть існувати піякі організації. А що життя повновартісного народу має різні-прерізні вимоги, го вони будуть охоплені в організаційних рамах Українського Комітету.

Всі ділянки нашого життя будуть зорганізовані в українськім Комітеті. Одиноко кооперація має розбудовану власну організаційну схему, але — не зважаючи на це-працює в найтіспішому порозумінні та співпраці з Українським Краєвим Комітетом. Усі інші українські організавії, які в проміжному часі потворилися, будуть підпоридковаві Украінському Краєвому Комітеті, чя то пак його клітивам. Таким робом булуть забезпечені: концентрація всіх народніх сил і сдвість диспозеції та кермування пілістю вароднього життя.

До тих завдань достроена теж і внутрішня будова Українського Краєвого Комітету. На чолі Українського Краєвого Комітету стоїть голова, що мермує пілою організацією та всією прапею Комітету. Йому до помочі стоїть діловий керманич. Красавії Комітет складається з 7 відділів. На чолі вожного відділу стоїть верманич. Кожанй із них веде окрему діалянку національного життя та керьує вею на основі одноцільних директив голови Комітету.

Український Краєвий Комітет має ось такі відділи :

1. Організаційний відділ — Вого зав-

дання є налади-ти організиційну сітку Умраниського Комітету в пілвм краю;

2. відділ культурної праці — жермує всією культурне-освітньою працею та

Вельми Шаповній Управі Міста і всім Вн. П. Замосиям BECEIUX CBAT ШАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ важа

Друкария Полграфтресту.

веде всі культурно-освітні установи, підлеглі Комітетові, або ним покликані до життя; веде нагляд над ус сю видавнвчою дія «ьністю; спомагає Акраїнську нажку й мистецьку та літературну творчість, організує письменників, мистців, журивлістів та іншях культурних праgibankin:

3. Пікільний відліл — опікується всіми шкільними справами українського громадяяства, співпрацює з державною шкільною владою в ділянці шкільниці ва, зокрема творения, ведения й обслужування шкіл усіх таців і ступевів, веде організацію українського вчительства, видне вчительські часописи, дове про фахове дошколення вчительських сил і іх відповідне доповнення; організує

дошкільне ваховання молоді:

 4. Відділ суспільної опіки та праці --обіймає дуже велику ділянку суспільвої допомоги: опіка над удовами, сврогами, немічними, інвалідами українських та інших армій; організує поміч речатріянтам і полоненим, веде захоронка, захисти, дитячі садки, бурси, гуртожитки, дешеві харчівні, оргавізує опіку над дитиною й матірю, дбає про охорону народнього здоровя (поширения гігісни, сантарної опіки, сан торій, відпочинкових домів і т. п.), організує антиалькогольну акцію, несе матеріяльну поміч потребуючим (погорільцям, повенянам, жертвам большевицького терору), оргавізує лікарів, фармацентів, гігієністів і т. п.: організує правну пораду й оборону для українського населення; співпрацює з органами державної влади в у справі таборів праці та Служби Батьківшині, веде опіку над виїжджаючими до Німеччини робітниками; організує всякого роду курси для фахового видосконалення й перевишколу фахівців івформує українське громьдянство про держанну організацію праці в Губернаторетві ; творить жіночі гуртьи (Жіноча Служба Україні) для успішної організації суспільної опіки;

 Господарський відділ — співпрадює з державними господарськими урядами для охорони господарських інтересів українських громалян, членів Україв. ського Комітету; організує й веде ставо-і ґрупи: промисловців, купців, ремісників, кооператорів, інженерів, робітників, власників реальностей, працівників вільних ф «хів, приватимх служоовців і т. п; опікується господарськими інтересами хліборобського ставу: співпрацює з Хліборобською Палатою, з Торговельно-Промисловою і Ремісничою Палатами; веде освідомну працю в ділянці нового господарського ладу; ...

6. Відділ молоді — веле всі організації молоді для фізичного та духового вихования, спортові гуртки, організацію студентства; організує ствнендійну акцію для студіюючої молоді та в тій цілі . співпрацює а ўніверситетськими властями пілої німетчини;

7. Фінансовий відділ — дбає про фінансові засоби Українського Комітету. організує збіоку напіональних вклядок 1 збірок.

Для виконания своїх завдавь у краю Український Крассий Комітет в осідках Окружних Староств творить Українські Окружні Комітети. В повітових осередках — Повітові Делегатури, а в усіх » інших місцевоствх — Делегатури. В кожнім селі має комітет свого мужа довіря.

Украївський Окружний і Повітовий Комітети складаються з таких членів: 1. голова, 2. заступник голови й секретар, 3. організаційний реферевт і персональних справ, 4 референт суспільної опіки та праці, 5. господарський референт, 6. референт опіки над молод- (дю й родиною, 7. референт культурної праці та шкільних справ. 8. фівансовий референт.

Ваутрішвя структура організації Украінських Комітетів побудована на основах авторитариости при абережени здорових елементів народовласти. Це значить, що всі уряди і становища в Українському Комітеті назначуються згоря, їх іменує голова Українського Краєвого Комітету, чи то пак із його доручення підлеглі йому органи, але при тім провід Комітету завжди стараеться вислухати теж і опінію нивів. шоб усі уряди були обсаджені людьмя.

неі мають обосторонне довіри (проводу dinner S

Хол Український Комітет як організапід громадавства є зовсім вовою появою на українськім групті, так з огляду на элеят його завдавь, ик і на його внутрішню структуру й характер, проте українське громадинство в Галичині винивлю икпъйбільше зролуміния дли піві організації. Треба з вдовеженвим підкреслети, що о гапізатори УКК зустріля всюди в краю якнейбільше доброї волі та бажьния зі сторона управиських громядии. Цьому прозумінию та підтримці місцевого елементу треба завдячувати, що не звожаючи на чайтижчі комуніваційні трудчощі вдалося в розміряє короткім часі наладнати векраю організаційну сітку Українських Комітетів. Делекатур і мужів довіря.

им покладено перші основи для пової організації українського пароду в Галичині Тетер слово за громадииством, Нова організація має стати ве тільки в своїх заложеннях, але й на ділі всениціональною та всеобіймаючою организацією всіх українців. Як із повищого зіставлення завдань Комітету видно, перед Комітетом і його проводом стоїть велетенська прици. Виконавни дієї праці є предумовиною для успішвого розвитку національного життя, є відставою для сили й росту народу. А щоб щю працю виконати, мусить УКК мати моральну й матеріяльну підгримку всього українського громадянства. Тому кожний українець і кожна українка повиний негайно вступити в члени Комітету і данайтісніше кожний повинен точно вплачувати національний податок, бо фівансування Комітету рівнозначие з фінансуванням пілого українлитвж отоватьян інчи отонар

Український Красвий Комітет побудований на тих самих основах, що й Український центральний Комітет у Кракові. Уц Комітет у Кракові був завершенням організації українського громедянства в рамах Українських Комітетів у "старім" Генеразгубернаторстві на захід від Сяну й Буга. Праця зих Комітетів на найбільш запущених окраїнах наших земель дала впродовж двох років дуже гарні висліди та причинилися до національного відроджевня наших земляків із лих окраїв. А тому. що основи, завдання й організаційні форми Українських Комітетів по цей І той бік Сяну ідентичні, обидні організації (УКК і УЦК) зливаються разом. Це дуже відрадна й дуже вэжна поділ в нашому національному житті, бо таким чином повстає одна центральна, всеобіймаюча організація для цілого українського народу в межах Генералгубернагорства й одил провід для нього. На чолі цієї організації стоїть проф. д-р Володимир Кубійович, як голова Українського Центрального Комітету. а **його** заступником с д-р Кость Паньківський як голова Українського Краєsoro Komitety.

И. Т. Членам, нашим Блентам і Членам Навірної Ради ЩИРІ ПОБАЖАННЯ a mazodu PI3ABA XPHETOBOTO ma HOBOTO POKY

ck.iadas

Дирекція Українбанку. 372 (1-1)

ЧЕРЕВНИЙ ТИФ

Слово "тиф" грецьке і по вашому значить "неленість думов". Це тому, бо чоловів хворий на тиф має таку велику гарячку, що тратить память, нагадує слыбоунного, все йому представласться віби в димі, гейби затигнене иракою. Коли такий чоловік виздоровіє, то густо часто й не намитає, що 3 BRM 65.Jts.

Тиф — хороба загрозлива. Зачинасться від того, що маленькі, невидимі оком, живі звірята, звані бацілями, дістиються до тіли здорового чоловіва. Є вора всюди довкола хворого. Є на посуді, на білю, на ліжку і на всім, чого вживає хворий. А найбільше і найчастіше находяться в воді. і всі ті річи небезнечні для здорових аюдей, бо бацілі можуть з них перевестись в тіло здорових. Крім тих речей с дуже небениечні при тифі блощиці і вощі, бо кусають чоловіка та переносить бацилі з кворого на здоро-

Ив розвиваеться в людськім тілі та xaopo6a.

З почитку чоловік не чує, що вже є хворий. Ходить, працює, але чусться вже дещо ослабленим. Починасться помалу горечка і то так, що рано чоловів не помічає того, а вечером горичка вже більша. На другий день свльніша, на третій ще більша, і так дванше. Чоловів тратить охоту до їди, зачинаються болі голови, горачка вже а рано доходить до 39-40 ступнів, чоловів вже не може ходити, голова віле тіло болить його значно більше. Ангис и ліжко. Дістис запір, кил зелеваво-жовтий, з твердими, круглими кусинками. Гдругого тижня горячко одниково висока, приблизио 40 ступенів, шкіра кворого гарача, сука, болі продовжуються, хворий лежить без руку гей би спав, але сон тижкий з при-Рандани. На тілі, а перш-за-все на животі, показуються наленькі червові плиии. Коли їх придавити правлем, звикиють, але зараз знов излаються.

Вп. П. Апректорові друкарні Hoxispadaspeemy M. CHHIOTi : полоди Різданних Сант те Носого Року жері ноба жолыл ARCH, ART THESE

> Cxymriospi i podimneso орукарт.

Так наступає третій тиждень, дуже небезпечний для життя хворого. Тоді гарячка починає вотрохи спадати і здаеться ніби чоловік починає поволі одужувати. Але в тім ще тижні може наступити вровотіч, діяльність серця може ослабнути. Чоловік тоді синіє, задихується і коли не подасться йому в час помочі, може наступити смерть.

Коли ж хворий пережиє щасливо той теждень, тоді можна вже в більшесті винадків говоряти про подужання.

При кінці третього тижня, хворий вже краще спять біль голови меньший. поволі зникає, горячка спадає.

Так наступає четвертий тиждень. Чоловів приходить до здоровя, але чусться сильно ослаблений, не в силі встати, тіло при подавлюванию болить. немов вобите, волосся на голові вивада€.

Як минула гарячка, чоловік відчувые веливий голод. Але тоді треба їсти мало і то самі мягкі страви, бо інавше може чоловів дістати запалення черева і померти.

Такий є перебіг тифу.

Тажка то і небезпечва хвороба ак для хворих так і для здорових. Вже на початку ин говорили, де блас зараза. По тім можна судити, чого берегтися, шоби не заразитись і не за-XBODITE.

 Білизну та восудиву, яких уживає хворий, треба добре переварити, бо винятов убиває тифові бацилі. Ліжко треба обляти киничою водою. Стіни вибілити ванном, двері і все, що є деревляне, також кинячою водою

Кал і моч хворого треба заливати ванном і законати глибоко в землю. Воду до пяття треба переварювати і тоді лиш пити. До кіжнати, де лежить хворий, не вільно нівому ходити крім тої особи, що доглядає хворого. Рідня хворого не повинна стиватися з людьим. Нікому не більно брати ніяких річей від рідві хворого. Члени рідні мусять пильно берегтися, щоб не заразитись. Руки треба часто мити і то перед їдою в гарачій воді, і пічого ве їсти в хаті, де лежить хворий. Не вільно надівати одежі хворого. Блонгиці треба винилувати.

Хворий мусить бути від опівою дікаря, бо віхто ве в свлі ним так опівупятиси, их лівар.

4. Гомчарія-Гончаренца

Вписи до сільськогосподарських шкіл

(тп) Відділ Науки й Навчання при Уряді Губерватора дистрикту оголосив винен до таких сільськогосподарських шкіл:

I. СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ ШКОЛИ нижчого типу

А. ЗАГАЛЬНО-ОСВІТНІ:

1) Одворічні сільськогоснодарські школи чоловічі (для госполарів), що будуть отворені в кожній окрузі.

Умовини прийняття: а) покінчення 16 років життя, б) щонайменше народиьої школи, в) дворічної практики у власному, або чужому госполарстві.

2) Однорічні сільськогосподарські школи жіночі (для господивь), що будуть створені в кожній окрузі.

Умовини прийняття: а) покінчення 16 років життя, б) щонайменше народяьої школи, в) дворічної практи у власному. або чужому господарстві

Б. ДЛЯ СПОРІДНЕНИХ ЗВАНЬ:

3) Однорічні городинчі шволи у Львові й Залішиках.

Умовиви прийняття: а) помичения 16 років життя, б) щовайменше народньої школи, в) дворічної практаки в городвичому господарстві, або покінчення сільськогосподарської школи, якщо кандидат не має практики, г) однорічного підготовчого курсу, якщо кавдидат не має сповнених умовин під в).

II. СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ ШКОЛИ вищого типу:

А. ЗАГАЛЬНО-ОСВІТНІ:

4) Дворічні чоловічі хліборобські школи в Черниці коло Стрия і в Слобідці Ліспій біля Коломиї.

Умоении прийнятти на перший рік школи: а) покінчення 18 років життя, б) 8 кляс советської десятирічки, або 4 кляс гімназії нового тепу. в) 3-річної фахової школи, г) 1-річної практики в сільському господарстві.

Умовини прийняття на 2 рік школи: а) покінчення 19 року життя, б) шкільна підготовка як до 4. І. б), в) поківчеввя 2 річної практики в сільському господарстві, г) складення вступного іспвту з німецької та української мов, рахунків і природознавства.

Умовини прийняття для абсольвентів сільськогосподарських советських технікумів і зоотехнікумів на 1 і 2 рік: а) вступний іспят, б) умовини як під а), б), B), I).

5) Школа сільських господинь (Дворічна жівоча сільськогосподарська школа; місце буде пізніше подаве):

Умовини прийняття на 1 рік піколи: а) покінчення 18 року життя, б) 8 кляс советської десятврічки, або 4 кляс гімназії нового гипу, в) 3-річної фахової школя, г) покінчення 1-річної практики в сільському господарстві, г) складення вступного іспиту з української й німецької мов, рахунків і природознавства.

Умовиви прийняття на 2 рік школи: а) покінчення 19 року життя, б) шкільної підготовки як під 5. І. б), в) 2-річної сільськогосподарської практики, г) складення вступного іспяту з української й німецької мов, рахунків і природознав-

Умовяни прийняття для абсольвентів советських сільськогосподарських техвікумів і зоотехнікумів на 1 і 2 рік школи: а) вступний іспит. б) умовини як від 1 і 2 а), б), в), г).

Б. ДЛЯ СПОРІДНЕНИХ ЗВАНЬ:

6) Дворічна городинча школа у

Умована прийняття: а) покінчення 18 років життя, б) 8 вляс советської десятирічки, або 4 кляс гімпазії нового типу, в) 3-річної фахової школи, г) 2-річної практики в городничому господарстві, або покінчення сільськогосподарської шк ли, г) склэдения вступного іспиту з української й німецької мов, рахунків і природознавства

Покінчення шкіл 4, 5, 6 дає змогу працювати в господарствах і підприєметвах. Після дальших студій на педвіогічних курсах, або в високій сільськогосподарській школі абсольвент буде могти працювати вчителем у сільськогооподарських школах, повітовим чи полосним аґрономом або інструкторною сільських господивь.

Хто хоче бути прийнятил до шкіл під 1, 2, 3, 4. 5 і 6 мусить мати такі залуч-SEKE:

1. Власпоручно написаний життепис з подавням дати народжения, імец і прізвищ обоїх бальків, назв покінчених шкіл і дати поківчення відбутої практи-

- 2. Нелегалізований відпис метрики хрещения.
- 3. Лікарське свідодтво.
- 4. Докладну адресу (місцевість, пошта, BOBIT).

Подання спрямувати до Уряду Губернатора дистрикту Гадичина, Бідділ Науки й Навчания (Факові школи) у Львові, вул. Румунська 4 Ап das Amt Gouverneurs des Distrikts Galizien, Abt. Wiesenschaft und Unterricht (Berufs und Fachschul-n) Lemberg, Rumänenstr, &

Місто святачних побажань складаю в Українському Окружному Комітеті 30 зол. на депомогу полоненим

M. CHHIOTA.

директор друкараі поліграфтресту.

новинки

СІЧНЯ 1942

СЬОГОДНІ - середа: Ріадво Христове. ЗАВТРА - четвер: Coo. II. Bor. ПСЛЯЗАВТРА — пятинця: Степана првмч.

"Украдене щастя" в театрі ім. Ів. Франка. Наше громадянство м. Станиславова буде мати нагоду побачити другого та третього двя Свят Ріадва Христового о год. 17-ий вечером у театрі ім. І. Франка премієру "Украдене щастя" (драма на 5 дій Івана Франка). В головних ролях виступлять відомі артисти: Леся Кривіцька, Ярослав Геляс та Ярослав Рудакевич.

"День Культури" на Майзлях в честь 73 річняці існування Т-ва "Просвіта". З нагоди 73-ої річниці існування Т-на "Просвіта" відбулась в педілю двя 4-го січня п. р. в читальні .Просвітн" на Майзлях святочна академія п.з. "День Культури". Сама програма цього свята була вельми богата та різнородна. Сюди увійшов обширний реферат про 73-річницю "Просвіти" дир. Петрицького, хорові точки місцевого хору під батутою п. Флиса, вільворучні вправи дівчат, деклямація п Пясецького та руханкові вправи під керівництвом в. Багрія. Це культурне свято пройшло з гарини успіхом. Греміяльно, як звичайно, явилась молодь даючи примір старшим як належить ставитись до просвітниської праці культурних імпрез.

Полонені, що померли в Жовкві: Тарновецький Микола, син Михайла і Марії, з села Бортів, р. Заболотів, обл. Станиславів, помер по дорові додому в селі Воля Висоцька коло Жовкви. — Бегар Михайло, народжений дня 5 квітня 1906 р. в селі Збора, обл. Станиславів, помер у часі повороту з волону до родинної місцевости в селі Воля Висоцька дня 5 листопада 1941 р. — Когутяв Василь, народжений дня 1 червия 1906 р., в села Опришківці, обл. Станиславів. - К у р и л і в Іван, народжений дня 7 березня 1907 р., з с. Мізунь Старий, обл. Станиславів — Шайбан Микола, наролжений дня 5 грудня 1910 р., село Колодівка, обл. Станиславів.

Півільництво в Сокальщині. Дан грудня 1941 р. було в Сокальщикі 119 учителів, 5.597 греко-кат. дітей в шкільному віці і 519 дітей лат. обряду. Всі школи в Сокальщені українські, тільки в Сокалі є одна польська школа.

Самбір. Як показує статистика, в Самборі на день 29 листопада 1941 р було 23.861 особа (не вчислюючи шинтали, в якому є 120 осіб). Дітей в Самбері проживає 2.828 до 10-го року. Після народностей то так справа представляеться: 1. фолькедойчерів є — 129. 2. українців — 5.093, 3. полякія — 11.662, 4. жидів — 6 915, 5. інших — 58. Порівнюючи зі станом з 10 вересня п.р. колв то занотовано в Самборі 19.777 осіб побачимо, що населения просло за тих два місяці на 4,084 особи. Коли візьмемо пріст по дапіональностях, то одержимо, що: Українців прибуло за той час 792, поляків — 4.621, а жидів — 126. Перед війною Самбір числив 25.480 меш-

За чистоту стилю наредиього танцю. Пребагата українська народня творчість є цим безцінним скарбом українців, що в різних її видах — вабезпечила відрізність українського дароду від других словянських вародів сходу. А що через безперечне споріднения пих народів — нения іхнього духа в багатьох моментах перехрешують.

ся, тому ве легия де справа внайти грания і іхньої правдивости. Щю гранипо сторожеся за эсяку шку вотвроте рівні сусіди українця, у першу чергу большения, що котіля український на ід вляти в одну масу явогось фалгистьчного раданського народу. Відноситься де й до дієї велиної вітия украівської вагодивої творчоств, якою є український танець. У і тут людиі імпрези народнього танцю пований сьогодві вти під одним из-чем — подати вого честим, правдиво українським, очищевим від большевицької "халтура". Пованні про це памьтата всі, що організують такі на тупи, повиним про це возумати в Дирекція Станиславівського Тентру ім. Івана Франка, випускаючи піл своєю фірмою "Ба єт народивого танцю". Виходячи з цях імпрез, маю двай противоположий почувания: в одвої сторови прегарні постюми, дуже галивовиті й свына ичні молоді викованці, луже талановитий керівшик гуртяв п. Чуперчук, ів другої сторови вепотрібна в неприродна складьтація, перемінювання піпрого народи-ого тинчю у невдалі інспензації, які нічого не мають спільного зі стилілацією танку. Не треба поправляти знаного такку -Чумак", ве треба выводити на сцену й перебільшувати не дуже то щинвих винівнув нь", які, привда, тішать галорім, але ве залишию: ь естетичного восмаку у кращої половина публика. Та ве по це пишемо ці рядки, щоб тільки притимувати, Назнаки, Ансабль п. Чуверчука, пе надзадчайно цінний матеріял і треса Вому за всяку ціну довомогти. Запросати на деякий чьс справді ввторитетного знавия народныего тандю, який попрадюная би щиро в гуртом. У дуже вороткому часі може в вього бути справжия перана не лише для галапьних, але 2 для західньо-енропей-C. Maxafain. ських сцен.

винашолого

Ресстрація безробітних Українців

Український Окружний Комітет (Реферат Праці) подає до відожа, що почиваючи в дня 20 грудня п. р. в годинах 10-12 у примішенні Українського Окружного Комітету при вул. Г. Герінга ч. 22 в партері, переводить ресстрацію безробітивх українців.

При тій нагоді завважується, що є велике звиотребувания на кваліфікованих і некваліфіковаєнх українців, тому го у власному інтересі безробітні попинні негайно пголоситися.

PEGEPAT SPAUL

Уклаїнському Окружному Комітеті 336 (4-5) в Станиславові

Український Окружний Комітет у Станиславові

в справі "Коляди"

На основі дозволу нана Губернатора дветрикту Галичина з 22. ХП. 1941 зарадив Голова Українського Красвого Комітету у Львові письмом з 24. XII. 1941 ч. 1149 збірку на "Коладу на 1942 р." у часі під 6, І. до 19, І. 1942 р. для Українського Краєвого Комітету у Львові. Збірки переводиться на листи, які Мужі Довіря мусять собі відібрати в Українському Окружному Комітеті в Станисладові, або в своїх райовових Делегитурах.

О, Парохів прохається ввічляво розяснити справу коляди своїм парохіянам, а голов читалень "Просвітв" своїм чления та заохотити всіх членів до виїнкого в цьому реці дозволених на HAU HAIL BUXELTS.

Годоев: Микола Лепиий. 3696 (1-1)

Оголошения

матуральні курси

дая «беольнент» 4-ой, акаждио 6-ой клиов гімянай бунш польського твау (павмауючи до оконо-тии и голеті "Украдиевич Сиово" ч. 39 з 25 грудая про матуражьей аурев) розпітауться в примішесат умрайсеької держанної гінтакаї дул. Авольфа Гітапра ч. 15) дви 15-го січна 1919 p. Blg rog \$-of pane.

864 (3-2) Aspennin rismanil.

УКРАТНСЬКА

M. CAMOBEPCHKHĂ

Ставиславів, вул. Адольфа Гітлера 19 телефон 18-63

(навбільша книгерня в кол. Станиславівсьвому воє-ідстві) поручає й експезью: ШКІЛЬаІ ПІДРУЧНИКИ.

- 1. Всі княжки краківського видавняцтва. 2. Львівські видання. 3. Драматичні тво-
- ри вид-ва "Русалка" Гануляка. 4. Всі видання варшавського Наукового
- ветитуту. 5. Дитячі книжки водання "Світу дитини".
- 6. Свят й національні образи та тризуби. 7. Портрети Фірера і стастики.

Крім пього експедіює:

- Видания " ТО СВІТЛА" в Станиславові. а) Стінний двокольоровий календар на доброму папері в Виш» вкою.
- б) Збірка казок і віршів, посібвик для вчителів 1-о кляси та для виховищь садків і ді-
- тей "Наша радість"— в) Збірка казок і віршів — поеібник для ІІ-І кл. "До Сонця"
- r) Квязь Бравлін, іст. опов. г ІХ ст. з кольоровным ілюстра Німецький самовчитель проф. Калиновича - - - - /- 0' Німецько-український слов-BBE - - - BO 5, 5 50, 6 50 ... Кашеньковий календарець - 0.6). Колядинки - - по і, 1.10 " Нім.-поль. та поль -нім. словань 7

Нім.-український самоучок — 1.50 " Тему, що вошта не приймає післяплат, треба гроші виси «ати наперед переказом. На порто прилучити при одній жижий 50 гр. до ваги 1 кг — 1 зод. Понад 1 кг - 3. вод.

Катальсти на бажання висилається безплатно, 216 (6-6)

Зі святами РІЗДВА ХРИСТОВОГО всего найкращого бажаємо Рідні, Приятелям і Знайомим

Лиитро і Ольга ГРЕГОЛИНСЬКІ з дітьми.

Родина Друзам і Знавомим ари нагоді селт РІЗДВА в НОВОГО РОКЭ 1912 найщиріші побажання w.ziome - Musansuna & lean CTAB-НИЧі в донею Оршено Савчановою і вирчком та Наталка Лукавевичева.

Анна, Мировлав, Роман та Володимир ЗАВИЦЬКІ бажають Громавянам села Ви инова ВЕСЕЛИХ та ЩА-СЛИВИХ СВЯТ.

M-росі Мигайлосі Сасчакові як Мужеві й Зятеві ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ бажають — дружина Орися в синком і батьками та родиною з Ямниці.

В день РІЗДВА ХРИСТОВОГО щирі побажання Вп. П. Шкабріям, Дрогомирецким, Олескицъким, зі Львова, Сенютовичам, Ульванським, дрові Восвідці, Рідні та всім Приятелям і Знайомим засилає ПРІДУН.

BECEARI CBST i IIIACARBOTO HO-ВОГО РОКУ бажаю Вп. п. Островобким, Анушеві та Грибов. ському Мирославу у Львові

мусянович.

ФІРМА

Манорик-Лудзак

Вул. ГОСЛАВСЬКОГО 4: 19 (напроти пошти)

поручає:

РІЗНІ ТОВАРИ З ДІЛЯНКИ FAARHTEPIÏ TA KOCMETUKU

Зложеле 270 осл. на допок полоненим. Сужбован Окруж Союзу Украївет вих Коополатив у пиславові акожала 2.742 юл. на доп гу положеним та викликають саблу установи: "Народну Торгів» ю". "Вач сою . "Кооперативний бени", Cal у Українських ізженерів, Шкірироч ч іншу установи й заводи.

Дрібні оголошення

оголошения

Негейно пошужується до прекі лізничих варстатах 10 токарів, 7 п. сарів та 3 ковалів Згол шуватись рефолента Праці при Уграїчево Окружаему Компеті, вул. Герінгя ч

Українському Окружному Комут тетові в Станусливові, а оснолане о. володимирові Микитювові ска . даю щиру подяку за пораду к обіку важливих хвиливах життя. 369 (1-1) Романюва

Уневажнюю вкралені на залівнеці в документи, а саме: пашпорт, залізначий білет. посвідку праці, книжку на озал та 28 золотих. Знайдені речі прохається вовернута ласкаво на адресу: Маріяв Волянський, Станиславів, вул. Декер-TB T. S. 860 (2 1)

Заміняю дім у Львові (3 пової і кухня з городом) за такий або подібняй дім у Станиславові. Зго ошення під "ваміна" до редакції газети Українське Слово". 375 (1-1)

Шукаю сява Романа ГОЛИНСЬКО-ГО, зі Станиславова, літ 24, забраного 15 квітня 1941 р. на роботу до Камінав Струми тової за пропавшого без вістка Ласкаві відомості: Станиславів, вул Адольфа Гітлера ч. 80, Регіна Голин-**СЬКА.**

Шукаю сана Івана НАГОРНЯКА, в Зилуча над Черемошем, арештован ге НКВД 27 грудвя 1940 року та вереве зеного опісля до тюрми в Станиславові. Л-скаві відомості просимо слати на адресу: залуче вад Черемошем коло Святина, Микола Нагорняв.

ХТО ЗНА6, де перебувають мої нарохіяни з Угорени, станисливівського nobity?

Василь ДОВГАН, сип Дмитра, уроджений 1919, мобілізований 1940.

Михайло ДиВГАН, с. Дмитра, ур. 1900. В мобілізований 1941, був у полоні в Ярсславі

Петро ІВАСИШИН, с. Івана, уродже **ний** 1919, мобілізований 1940. Василь ІВАСИШИН, с. Якова, уроди-

ний 1919, мобілізований 1940. Юрко ЛЕВИНСЬКИЙ, с. Олекси, родов а нільшаниці, мобілізований в Угорник

Василь МИКИТИН, с. Михийла, урджений 1919, мобілі овений 1940. Іван Николаїв, с. Прокоча, уродас-

ний 1908, мооілізований 1941. Мяхайло САВЧУК, с. Івана, уродівоний 1910, мобілюований 1941, був V Ден-

δaei.

Іван ТКАЧИК, с. Матів, урод эле 1:15, мобілизований 1941, був у полови в Ярославі.

Василь ТОМИШИН, с. Лынгов, ура джений 1906, мобілізований 1911, був т шинталі в Холмі.

Олекса ЧУБЕИ, с. Івав продученя 1919, мобілізов-няй 1940.

Дмитро ША:XУТКА, с. інг на уроджений 1909, мобілізований 1941

Михайло Шинляревич, с. Ольовія ва, уроджений 1908, моболь завий 1911 був у полоні в Ярославі.

Михайло ИЦВ, с. Іваня уреджени 1907, мобілізовичий 1941. Ілько ЯЩВ, с інана, урожевня чен

MOOLAL OBBERR 1940. Вістки присилати на моз одрест

редам їх родинам.

o. Mexañao fan mes варох в Угоривкох

юшта Станиславів (2-2)

> Відновід «зъний рединтор: Дмитро Греголинський.

Ве данивитво:

Українське В здаванчтво часоп і журналів дл пистрикту Галь ... ILBRID.

Pegannit i Aguinter agia: Ставиславів, в з Лесі Українкв з Tea: bon q. 16-13

Ф-ма ІВАН ПИЛИПЧАК

Вул. АДОЛЬФА ГІТЛЕРА ч. 8 (біля "Бати")

одинова на Станиславівську область затвер**джена** Годовним Відділом Пропаганди в Кракові

IIPOAAK:

- 1) портретів Вожда А. Гітлєра та інших вімецьвих достойників, яв рівнож українських визначних мужів та оправа цих портретів.
- 2) німецьких княжок націонал-соціялістичного та пропагандивного змісту.
- 3) німецьких відзнак, прапорів та інших декоративних матеріялів.
- 4) великий вибір німецьких пікільних кинжок, самовчителів та словарів.
- вродяж ноштівок та всякого рода шкільного приладля й паперу.

Піни, що відноситься до § 1, 2, 3, 4 — такі самі на у Німеччині-

ЛЯМПА "ГЕJІЮС"

Ціна **38** 30Л.

Один ладунок карбіту на 6 год. — 40 грош.

Корвстуйтесь дешеним і здоровим світлом з оригінальної карбітової лямен "ГЕЛІОС"

Одинока продаж карбіту і ляма "Геліос" на Станиславівщину тільки у ф-мі

володимир БОРИСЮК

СКЛАД ФАРБ

353 (4-6)

PHHON 30

Друкария «Поліграф-Тресту». Станиславів, нул. Адольфа Гітлера ч. 4.